

چارسوق

آماربازی همتی

چارسوق با استناد به آمار رسمی، ادعاهای رئیس بانک مرکزی درباره تورم، نقدینگی و نرخ ارز را به چالش کشید

روند رشد نقدینگی در دولت‌ها (درصد)

دولت	اول دولت	پایان دولت	تغییر در رشد نقدینگی
موسوی	۱۹٫۷	۲۴٫۶	۴٫۹
رفسنجانی	۲۴٫۶	۳۰٫۴	۵٫۸
خاتمی	۳۰٫۴	۳۰٫۳	-۰٫۱
احمدی‌نژاد	۳۰٫۳	۲۵٫۹	-۴٫۴
روحانی	۲۵٫۹	۴۰٫۵	۱۴٫۶
شهید رئیسی	۴۰٫۵	۲۷٫۸	-۱۲٫۷
پزشکیان	۲۷٫۸	۵۱٫۶	۲۳٫۸

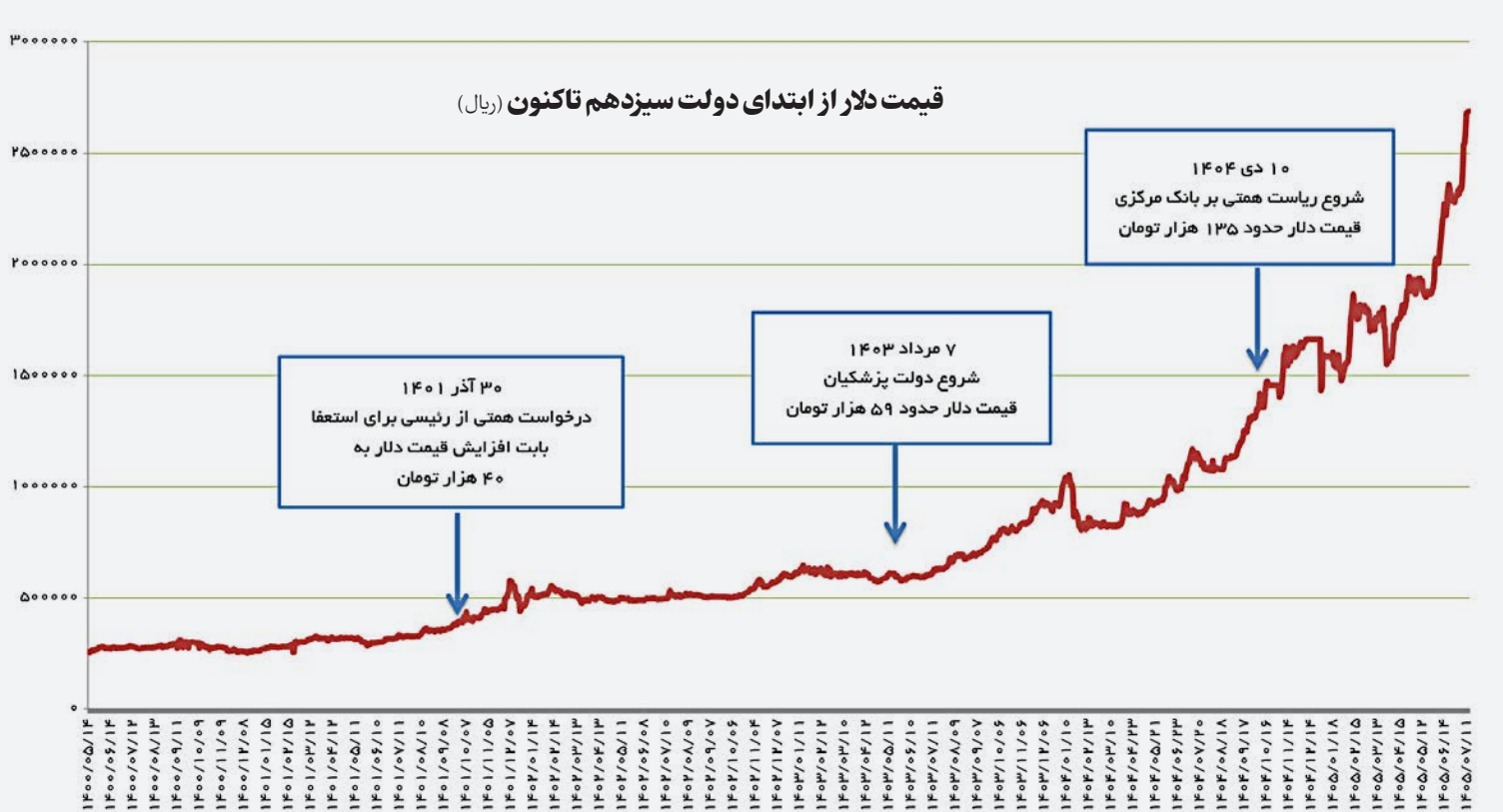
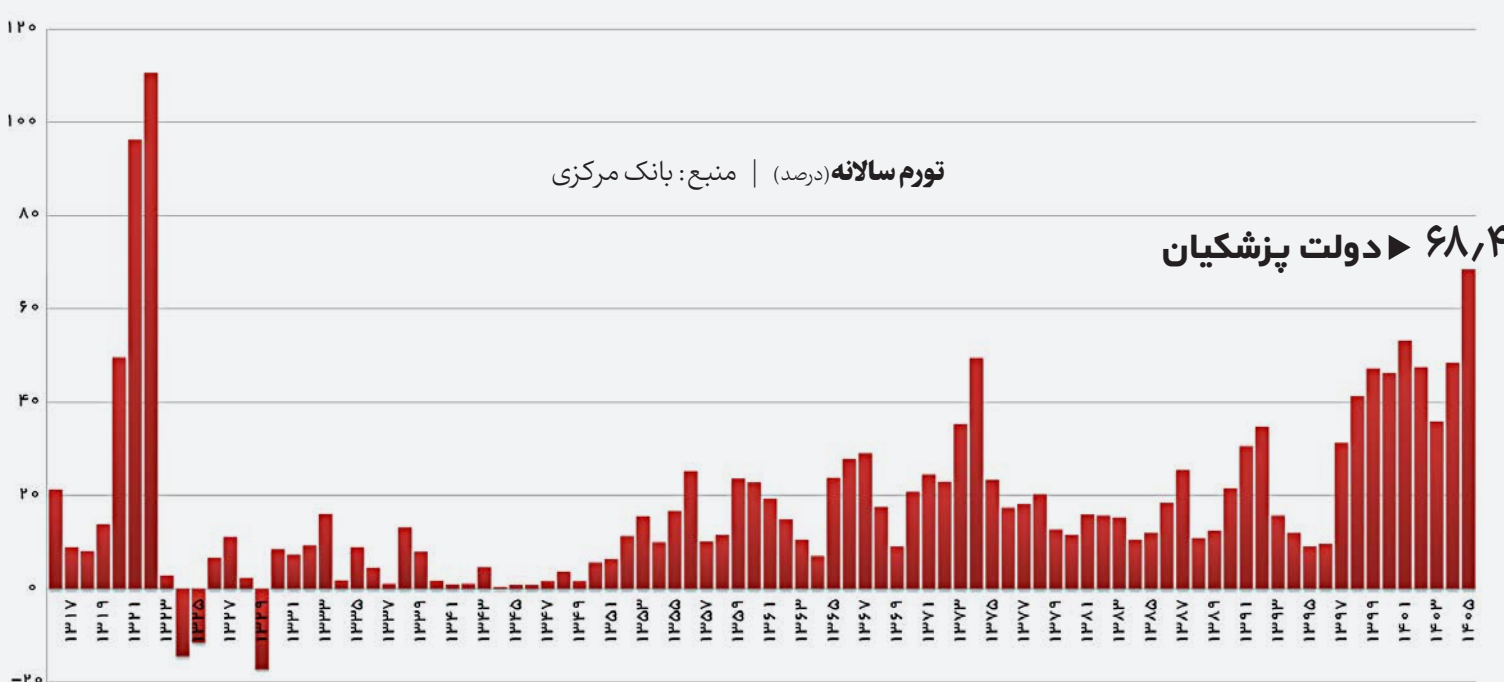
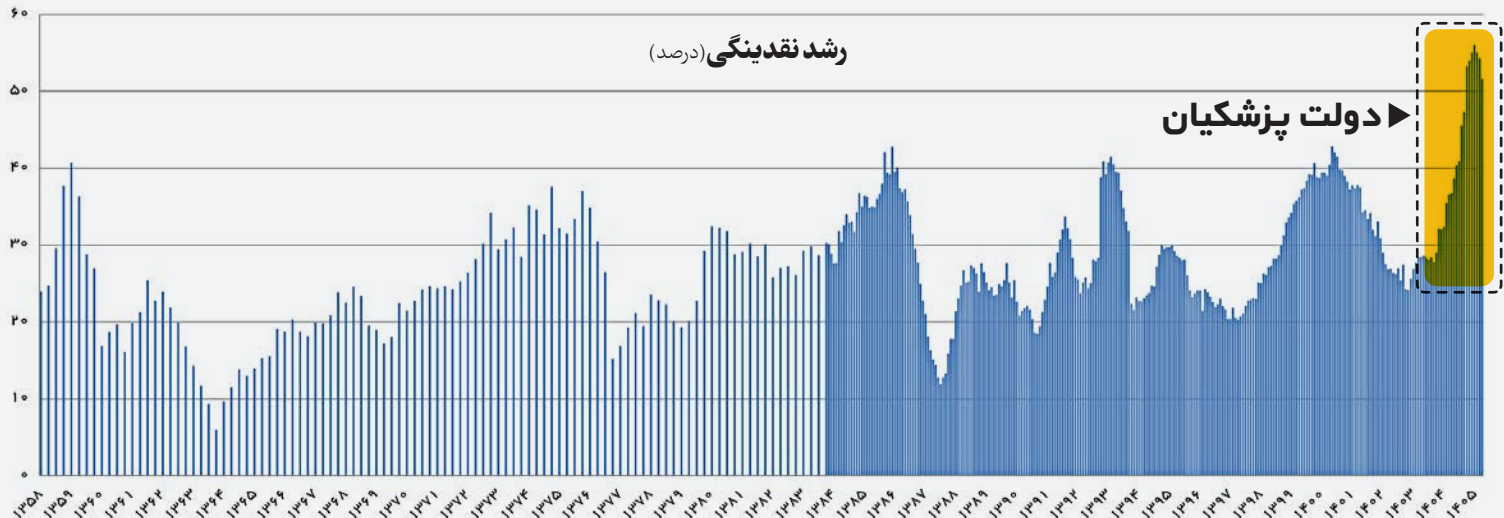
تورم نقطه به نقطه در دولت‌ها (منبع: بانک مرکزی)

دولت	تورم اول دوره	تورم پایان دوره	تغییر
رفسنجانی	۲۸٫۶	۱۸٫۲	-۱۰٫۴
خاتمی	۱۸٫۲	۹٫۰	-۹٫۲
احمدی‌نژاد	۹٫۰	۴۳٫۱	۳۴٫۱
روحانی	۴۳٫۱	۵۵٫۷	۱۲٫۶
شهید رئیسی	۵۵٫۷	۳۵٫۸	-۱۹٫۹
پزشکیان	۳۵٫۸	۸۳٫۸	۴۸

رئیس بانک مرکزی	تورم نقطه‌ای ماه قبل از شروع کار	تورم نقطه‌ای ماه پایان کاری	تغییر تورم نقطه‌ای
مجید قاسمی	۲۵	۲۸٫۶	۳٫۶
محمدحسین عادلی	۲۸٫۶	۳۵٫۳	۶٫۷
محسن نوربخش	۳۵٫۳	۱۷٫۷	-۱۷٫۶
ابراهیم شیبانی	۱۷٫۷	۱۷٫۲	-۰٫۵
طهماسب مظاهری	۱۷٫۲	۲۹٫۲	۱۲٫۰
محمود بهمنی	۲۹٫۲	۴۳٫۱	۱۳٫۹
ولی‌الله سیف	۴۳٫۱	۱۷٫۹۵	-۲۵٫۲
عبدالناصر همتی ۱	۱۷٫۹	۵۸	۴۰٫۱
اکبر کمیجانی	۵۸	۵۴٫۹	-۳٫۱
علی صالح‌آبادی	۵۴٫۹	۴۵٫۲	-۹٫۷
محمدرضا فرزین	۴۵٫۲	۴۹٫۸	۴٫۶
عبدالناصر همتی ۲	۴۹٫۸	۸۳٫۸	۳۴

دولت	نرخ ارز ابتدای دوره	نرخ ارز انتهای دوره	درصد افزایش
موسوی	۲۷۰	۱۱۹۲	۳۴۱
رفسنجانی	۱۱۹۲	۴۷۳۱	۲۹۷
خاتمی	۴۷۳۱	۹۰۲۴	۹۱
احمدی‌نژاد	۹۰۲۴	۳۱۸۰۷	۲۵۲
روحانی	۳۱۸۰۷	۲۵۵۳۰۹	۷۰۳
شهید رئیسی (۳ سال)	۲۵۵۳۰۹	۵۹۴۱۹۰	۱۳۳
پزشکیان (۲۶ ماه)	۵۹۴۱۹۰	۲۵۰۰۰۰۰	۳۲۱

در شرایطی که مردم با شدیدترین تورم دهه‌های اخیر و گرانی شدید نرخ ارز مواجه هستند، مقصر اصلی این گرانی‌ها یعنی عبدالناصر همتی، رئیس بانک مرکزی دولت پزشکیان، با حضور در برنامه تلویزیونی و نشان دادن چند نمودار، مدعی شد تورم و رشد نقدینگی را نزولی کرده و بازار ارز را هم به خوبی مدیریت می‌کند. آنچه که همتی گفت با واقعیات فاصله زیادی دارد. او به طور کامل نقش خودش در آشفته‌بازار تورم و ارز را سانسور کرد و همه چیز را به گردن آمریکا انداخت. در حالی که ریشه تورم فعلی چیزی جز سیاست ارزی همتی در حذف ارز ترجیحی ۲۸۵۰۰ تومانی و چند برابر کردن نرخ ارز رسمی نیست و ربطی به بود و نبود جنگ نداشته و ندارد.

مشاور دستاوردسازی پزشکیان

چرا وزارت جهاد کشاورزی کارایی نهاد جهاد سازندگی را ندارد؟

کفایت می‌کند. مهندس مجاهدی که از نزدیک با مناطق محروم در ارتباط بود و با فهم مشکلات و طراحی سریع راهکار و تعریف و طراحی و اجرای پروژه در کمترین زمان با کمترین هزینه و بهترین کیفیت محرومیت‌ها را می‌زدود، بعد از وزارتخانه شدن جهاد تبدیل شد به یک مدیر پشت میز نشین که حقوق بالایی می‌گرفت و با مناطق محروم از دور در ارتباط بود و صرفاً وظیفه‌اش تعریف پروژه و برگزاری مناقصات شده بود چون اصلاح‌جازه طراحی و اجرای پروژه را نداشت. از آنجا که طراحی و اجرای پروژه‌ها بدون تصویب و تخصیص بودجه توسط سازمان برنامه امکان نداشت و تصویب بودجه‌های عمرانی در شرایط تورمی به خاطر جلوگیری از کسر بودجه محدود می‌شد، هم شناخت مشکلات و هم طراحی راهکارها و هم تبدیل راهکارها به پروژه و هم اجرای پروژه‌ها دیگر همانند قبل با سرعت و کیفیت بالا و هزینه کم انجام نمی‌شد و به این ترتیب بود که نهاد جهاد سازندگی در قالب جدید متوقف شد. اگر قوانین خائنانه و دست و پاگیری که ظاهری زیبا دارند از دست و بازوی وزارتخانه‌ها باز شوند و قوه مجریه با دستی باز بتواند با نیروهای موظف و متخصص در اختیارش خود اقدام به شناسایی، طراحی و اجرا نماید و امکان و اجازه قانونی انجام کارها با هزینه کمتر و منفعت بیشتر را داشته باشد نیروهای انقلابی مستقر در وزارتخانه‌ها قادرند به سرعت مشکلات کشور را حل کنند.

جهاد سازندگی یکی از نهادهای انقلابی بود که در عمر محدود خود ثمرات بسیار ارزشمندی داشت و به بهانه حذف موازی کاری در وزارت کشاورزی ادغام شد و پس از ادغام کارایی خود را از دست داد. جادارد متخصصان سازمان مدیریت از خود بپرسند چرا وزارت جهاد کشاورزی کارایی نهاد جهاد سازندگی را ندارد؟ در این یادداشت به دنبال کشف رموز ناکارآمدسازی جهاد سازندگی پس از ادغام آن با وزارت کشاورزی هستیم. یکی از رموز ناکارآمدی وزارت جهاد در نوع ساختار و ضوابطی است که پرورازخانه حاکم است ولی بر نهاد حاکم نبوده. می‌دانید که بر اساس قانون هیچ وزارتخانه‌ای حق کار اجرایی کردن راندارد بلکه وزارتخانه‌ها باید صرفاً سیاست‌گذاری و نظارت کنند و اجرا را به پیمانکاران بخش خصوصی بسپارند که در مناقصه‌ها برنده شده‌اند. هرچند علل دیگری را نیز می‌توان برای توجیه ناکارآمدی وزارت جهاد برشمرد ولی توجه به همین یک قانون برای توضیح علت ناکارآمدی وزارت جهاد

محمد امین لنگری
کارشناس اقتصاد

آماربازی همتی

چارسوق با استناد

به آمار رسمی، ادعاهای

رئیس بانک مرکزی درباره

تورم، نقدینگی و نرخ ارز را

به چالش کشید

گزارش

در شرایطی که مردم با شدیدترین تورم دهه‌های اخیر و گرانی شدید نرخ ارز مواجه هستند، مقصر اصلی این گرانی یعنی عبدالناصر همتی، رئیس بانک مرکزی دولت پزشکيان، با حضور در برنامه تلویزیونی و نشان دادن چند نمودار، مدعی شد تورم و رشد نقدینگی را نزولی کرده و بازار ارز را هم به خوبی مدیریت می‌کند. آنچه که همتی گفت با واقعیات فاصله زیادی دارد. او به طور کامل نقش خودش در آشفته‌بازار تورم و ارز را سانسور کرد و همه چیز را به گردن آمریکا انداخت. در حالی که ریشه تورم فعلی چیزی جز سیاست ارزی همتی در حذف ارز ترجیحی ۲۸۵۰۰ تومانی و چند برابر کردن نرخ ارز رسمی نیست و ربطی به بود و نبود جنگ نداشته و ندارد.

نقدینگی

همتی در حالی به رشد ۵۱٫۶ درصدی نقدینگی در شهریورماه امسال افتخار می‌کند که ۲ سال پیش دولت سیزدهم اقتصاد کشور را با رشد نقدینگی ۲۷۰٫۸ درصدی به دولت پزشکيان تحویل داده بود. طبق آمار، دولت پزشکيان تاکنون ضعیف‌ترین دولت پس از انقلاب در کنترل رشد نقدینگی بوده است. دولت شهید رئیسی که همتی هر روز آن را بابت رشد نقدینگی تخریب می‌کرد، موفق‌ترین دولت در کنترل رشد نقدینگی محسوب می‌شود. (جدول ۱)

ضمن اینکه رشد نقدینگی تا قبل از شروع به کار همتی در بانک مرکزی در همین دولت فعلی ۴۰ درصد بود اما در ۹ ماهی که او به بانک مرکزی آمده بالاترین رکورد پس از انقلاب را زده است. همچنین رشد نقدینگی در دولت پزشکيان به بالاترین رقم پس از انقلاب رسیده است. تا پیش از دولت پزشکيان، هیچ‌گاه رشد نقدینگی به بالای ۵۰ درصد نرسیده بود. بنابراین در حالی

که رشد نقدینگی در دولت پزشکيان نزدیک به ۲ برابر شده همتی با نمودارهای انحرافی تلاش دارد کاهش‌های ناچیز ماهانه را به عنوان سند موفقیت خود جا بزند. (نمودار ۱)

نرخ تورم

همتی که در دولت سیزدهم، بابت تورم ۴۰ تا ۵۰ درصدی، شهید رئیسی را آماج انتقادات خود قرار می‌داد اکنون تورم سالانه نزدیک به ۷۰ درصد و تورم نقطه به نقطه نزدیک به ۹۰ درصد را نشانه مدیریت مطلوب دولت پزشکيان معرفی می‌کند و بر سر مردم منت می‌گذارد که نگذاشته تورم بیشتر از این شود.

بر اساس آمار بانک مرکزی، از لحاظ مقایسه عملکرد دولت‌ها در کنترل تورم، دولت پزشکيان فعلاً ضعیف‌ترین دولت پس از انقلاب است چراکه در ۲ سال اخیر تورم نقطه به نقطه در این دولت ۴۸ واحد درصد بیشتر شده است. موفق‌ترین دولت هم دولت شهید رئیسی بوده که توانست

نرخ ارز

همتی در کنترل نرخ ارز بی‌اندازیم. در روز شروع به کار همتی در ۱۰ دی ۱۴۰۴ قیمت دلار ۱۳۵۵۰ تومان بود و تا ۱۰ مهر ۱۴۰۵ به ۲۶۸۰۰۰ تومان رسید. برای اساس در ۹ ماه فعالیت همتی به عنوان رئیس بانک مرکزی نرخ ارز به طور متوسط در هر ماه ۷٫۸۷ درصد گران شده است. این ضعیف‌ترین کارنامه یک رئیس بانک مرکزی در کنترل ارزش پول ملی در دوران پس از انقلاب محسوب می‌شود. (جدول ۴)

در واقع در ۹ ماه فعالیت همتی قیمت دلار تقریباً برابر شده است. همتی حتماً فراموش نکرده که ۳۰ تا ۱۴۰۱ بابت افزایش قیمت دلار به ۴۰ هزار تومان خواستار استعفای شهید رئیسی شده بود. (نمودار ۳)

این در حالی است که در ۳ سال دولت شهید رئیسی قیمت دلار فقط ۱۳۳ درصد بالا رفت در حالی که در حدود ۲۶ ماه فعالیت دولت پزشکيان قیمت دلار تاکنون بیش از ۳۲۰ درصد بالا رفته و از حدود ۵۹ هزار تومان به بیش از ۲۵۰ هزار تومان رسیده است. (جدول ۵)

همتی که در دولت سیزدهم بابت تورم ۴۰ تا ۵۰ درصدی، شهید رئیسی را آماج انتقادات خود قرار می‌داد اکنون تورم سالانه نزدیک به ۷۰ درصد و تورم نقطه به نقطه نزدیک به ۹۰ درصد را نشانه مدیریت مطلوب دولت پزشکيان معرفی می‌کند و بر سر مردم منت می‌گذارد که نگذاشته تورم بیشتر از این شود

جدول ۱

روند رشد نقدینگی در دولت‌ها (درصد)			
دولت	اول دولت	پایان دولت	تغییر در رشد نقدینگی
موسوی	۱۹٫۷	۲۴٫۶	۴٫۹
رفسنجانی	۲۴٫۶	۳۰٫۴	۵٫۸
خاتمی	۳۰٫۴	۳۰٫۳	-۰٫۱
احمدی‌نژاد	۳۰٫۳	۲۵٫۹	-۴٫۴
روحانی	۲۵٫۹	۴۰٫۵	۱۴٫۶
شهید رئیسی	۴۰٫۵	۲۷٫۸	-۱۲٫۷
پزشکيان	۲۷٫۸	۵۱٫۶	۲۳٫۸

جدول ۲

تورم نقطه به نقطه در دولت‌ها (منبع: بانک مرکزی)			
دولت	تورم اول دوره	تورم پایان دوره	تغییر
دولت رفسنجانی	۲۸٫۶	۱۸٫۲	-۱۰٫۴
دولت خاتمی	۱۸٫۲	۹٫۰	-۹٫۲
دولت احمدی‌نژاد	۹٫۰	۴۳٫۱	۳۴٫۱
دولت روحانی	۴۳٫۱	۵۵٫۷	۱۲٫۶
دولت شهید رئیسی	۵۵٫۷	۳۵٫۸	-۱۹٫۹
دولت پزشکيان	۳۵٫۸	۸۳٫۸	۴۸

جدول ۳

رئیس بانک مرکزی	تورم نقطه‌ای ماه قبل از شروع کار	تورم نقطه‌ای ماه پایان کاری	تغییر تورم نقطه‌ای
مجید قاسمی	۲۵	۲۸٫۶	۳٫۶
محمدحسین عابدی	۲۸٫۶	۳۵٫۳	۶٫۷
محسن نوریخس	۳۵٫۳	۱۷٫۷	-۱۷٫۶
ابراهیم شیبانی	۱۷٫۷	۱۷٫۲	-۰٫۵
طهماسب مظاهری	۱۷٫۲	۲۹٫۲	۱۲٫۰
محمود بهمنی	۲۹٫۲	۴۳٫۱	۱۳٫۹
ولی‌الله سیف	۴۳٫۱	۱۷٫۹۵	-۲۵٫۲
عبدالناصر همتی ۱	۱۷٫۹	۵۸	۴۰٫۱
اکبر کمپجانی	۵۸	۵۴٫۹	-۳٫۱
علی صالح‌آبادی	۵۴٫۹	۴۵٫۲	-۹٫۷
محمد رضا فرزین	۴۵٫۲	۴۹٫۸	۴٫۶
عبدالناصر همتی ۲	۴۹٫۸	۸۳٫۸	۳۴

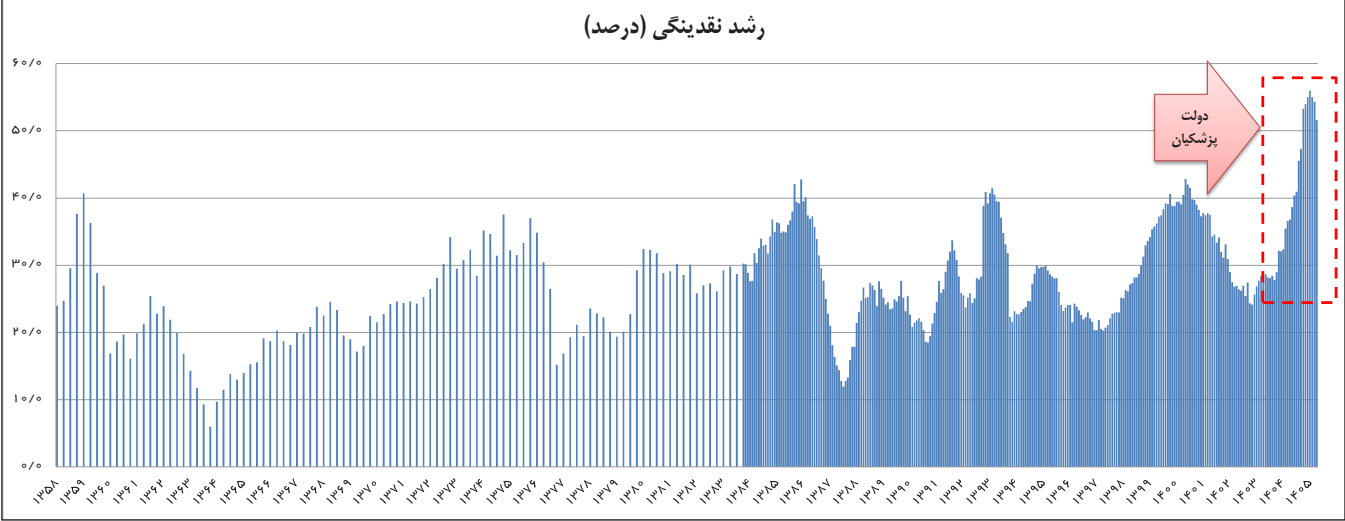
جدول ۴

نرخ ارز	روز شروع به کار	آخرین عملکرد	متوسط رشد ماهانه (درصد)
همتی ۲	۱۳۵۵۶۵۰	۲۶۸۰۰۰۰	۷٫۸۷
فرزین	۴۱۶۱۵۰	۱۳۵۵۶۵۰	۳٫۳۳
صالح‌آبادی	۲۷۹۳۲۰	۴۱۶۱۵۰	۲٫۸۹
کمپجانی	۲۳۶۶۰۵	۲۷۹۳۲۰	۴٫۲۴
همتی ۱	۹۳۳۱۵	۲۳۶۶۰۵	۲٫۷۷
سیف	۳۲۴۰۰	۹۳۳۱۵	۱٫۸۱
بهمنی	۹۸۴۵	۳۲۴۰۰	۲۰٫۴
مظاهری	۹۳۶۹	۹۸۴۵	-۰٫۲۸
شیبانی	۸۱۸۲	۹۳۶۹	-۰٫۲۶
نوریخس ۲	۲۵۰۷	۸۱۸۲	۱٫۱۷
عابدی	۱۲۵۰	۲۵۰۷	۱٫۱۷
قاسمی	۷۵۵	۱۲۵۰	۱٫۴۹
نوریخس ۱	۲۷۰	۷۵۵	۱٫۶۷
عضدی	۲۷۰	۲۷۰	۰

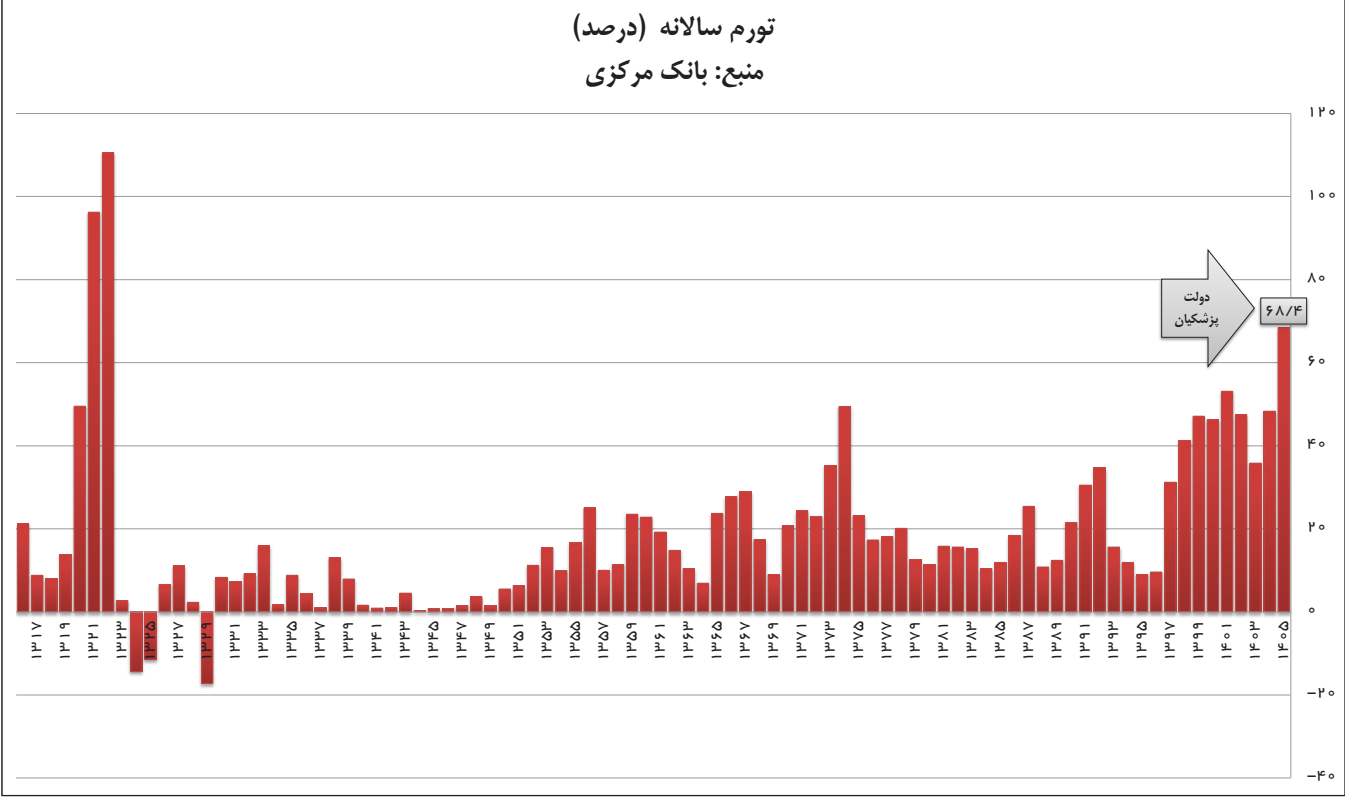
جدول ۵

دولت	نرخ ارز ابتدای دوره	نرخ ارز انتهای دوره	درصد افزایش
دولت موسوی	۲۷۰	۱۱۹۲	۳۴۱
دولت رفسنجانی	۱۱۹۲	۴۷۳۱	۲۹۷
دولت خاتمی	۴۷۳۱	۹۰۲۴	۹۱
دولت احمدی‌نژاد	۹۰۲۴	۳۱۸۰۷	۲۵۲
دولت روحانی	۳۱۸۰۷	۲۵۵۳۰۹	۷۰۳
دولت رئیسی (۳ سال)	۲۵۵۳۰۹	۵۹۴۱۹۰	۱۳۳
دولت پزشکيان (۲۶ ماه)	۵۹۴۱۹۰	۲۵۰۰۰۰	۳۲۱

نمودار ۱

نمودار ۲

نمودار ۳

درخشش «شاهین بناب» در رینگ بورس کالا؛ مجتمع فولاد صنعت بناب در جایگاه نخست میانگین قیمت میلگرد سنگین کشور قرار گرفت

✚ در تازه‌ترین معاملات رینگ صنعتی بورس کالای ایران مورخ ۱۲ مهرماه ۱۴۰۵، مجتمع فولاد صنعت بناب با برند «شاهین بناب» موفق شد بالاترین میانگین قیمت موزون میلگرد سائز سنگین کشور را به ثبت برساند. سید میلگرد سائز ۲۲ تا ۲۲۳ این مجتمع با استقبال خریداران و رقابت قیمتی همراه شد و با ثبت میانگین نرخ موزون ۸۳۹،۸۰۲ ریال و نرخ پایانی ۱۳۹،۱۰۸۹ ریال به‌زای هر کیلوگرم، جایگاه نخست را در میان شرکت‌های فولادی عرضه‌کننده به خود اختصاص داد؛ دستاوردی که نشان‌دهنده جایگاه و اعتماد بازار به کیفیت و استاندارد محصولات «شاهین بناب» است.

این موفقیت، نتیجه تمرکز مجتمع فولاد صنعت بناب بر ارتقای مستمر کیفیت، بهینه‌سازی زنجیره تولید، ثبت خواص مکانیکی محصولات و پایبندی به تعهد برند با شعار «ایمن بسازید» است. مجتمع فولاد صنعت بناب به‌عنوان یکی از مجموعه‌های پیشرو بخش خصوصی فولاد کشور، توسعه محصولات با ارزش افزوده بالا، پاسخگویی به اعتماد مشتریان و صیانت از منافع سهامداران را از محورهای اصلی برنامه‌های خود می‌داند و استقبال بازار از مقاطع سنگین این مجتمع، بیانگر مزیت رقابتی محصولات آن در بازار فولاد کشور است.

توسط معاون بهره برداری شرکت ملی فولاد ایران از اجرای پروژه بهینه‌سازی مصرف انرژی فولاد بافت تقدیر شد

✚ معاون بهره‌برداری شرکت ملی فولاد ایران از عملکرد شرکت احیا استیل فولاد بافت در زمینه کاهش مصرف گاز و بهینه‌سازی مصرف انرژی تقدیر کرد. به گزارش روابط عمومی گروه مالی گردشگری، سیف‌الله امیری، معاون بهره‌برداری شرکت ملی فولاد ایران، طی نامه‌ای خطاب به مدیرعامل این شرکت، با اشاره به پایش ماهانه وضعیت تولید و هزینه‌های انرژی واحدهای زیرمجموعه شرکت ملی فولاد ایران و بررسی شاخص مصرف گاز به ازای هر تن آهن اسفنجی در شش ماهه نخست سال ۱۴۰۵، از عملکرد احیا استیل فولاد بافت تقدیر کرد. بر اساس این نامه، میانگین مصرف گاز در واحدهای احیا استیل فولاد بافت پایین‌تر از استاندارد ۳۰۰ هزار مترمکعب به ازای هر تن بوده و این شرکت در مقایسه با سایر واحدهای تولید آهن اسفنجی، مصرف کمتری را به ثبت رسانده است. امیری همچنین ضمن قدردانی از عملکرد مطلوب مجموعه، خواستار بررسی نحوه اندازه‌گیری و محاسبه و ثبت مقادیر مصرف، شناسایی اقدامات و تجربیات موفق شرکت، اجرای پروژه‌های بهینه‌سازی و سایر اقدامات مؤثر در این زمینه و انتقال این تجربیات به دیگر واحدهای تابعه شد. به گفته یعقوب حاتمى، مدیرعامل شرکت احیا استیل فولاد بافت، از جمله اقدامات مؤثر این شرکت در کاهش مصرف گاز طبیعی می‌توان به بستن ولو گاز ناحیه ترانزیشن و رساندن مصرف گاز این بخش به صفر، بستن گاز طبیعی مشعل‌های اصلی و استفاده از گاز برگشتی برای تأمین سوخت مشعل‌ها و همچنین به حداقل رساندن مصرف گاز مشعل‌های فرعی تا میزان ۱۵۰ هزار تن مترمکعب اشاره کرد.

مسکن درگیر وعده «صادق»

✚ بررسی اطلاعات اجرای طرح مسکن استیجاری نشان می دهد بخشی از وعده ۱۰ هزار واحدی فرزانه صادقی قرار است صرفاً با تغییر اسم پروژه‌های موجود نهضت ملی مسکن و مسکن محرومان تأمین شود.

اطلاعات رسیده به فارس از نحوه اجرای طرح مسکن استیجاری وزارت راه و شهرسازی نشان می دهد بخشی از ۱۰ هزار واحد وعده‌داده‌شده، از ظرفیت پروژه‌های موجود تأمین خواهد شد.

فرزانه صادقی، وزیر راه و شهرسازی، وعده تأمین ۱۰ هزار واحد مسکن استیجاری تا پایان سال را داده است، اما اطلاعات موجود نشان می دهد بخشی از این واحدها از پروژه‌های نهضت ملی مسکن (با حذف متقاضیان خرید خانه) تأمین می شود و به طرح استیجاری اختصاص می یابد.

یعنی وزارت راه و شهرسازی برای صاحب خانه شدن مردم برنامه‌ای ندارد و سیاستش فعلاً این است که مستأجران همچنان مستأجر بمانند؛ با این تفاوت که این بار اجاره‌بها را به خود دولت پرداخت کنند.

بر همین اساس در مشهد حدود هزار واحد از پروژه‌های ساخته شده (توسط دولت قبل) به عنوان زائنه‌ر و یابری یار مسکن محرومان، به این طرح اختصاص یافته و در تهران نیز پروژه فرجک در مسیر واگذاری قرار گرفته است. هم‌زمان، در اردبیل حدود ۲۳۰۰ متقاضی نهضت ملی مسکن حذف شده‌اند. برخی از این متقاضیان پیش‌تر حدود ۳۰۰ میلیون تومان آورده پرداخت کرده بودند و چندین سال سرمایه‌شان بلوکه شده بود و اکنون برای ادامه پروژه با مطالبه مبالغ جدید، از جمله حدود یک میلیارد تومان، مواجه شده‌اند.

به طوری که به عنوان نمونه بخشی از همین واحدهای نهضت ملی مسکن به طرح استیجاری «آشیان» اختصاص یافته که بر اساس اطلاعات موجود، بیش از ۱۰۰ واحد را شامل می شود. بر این اساس، اگر این روند ادامه پیدا کند، وعده ۱۰ هزار واحد مسکن استیجاری به جای افزایش عرضه مسکن، بخشی از واحدهای موجود را میان طرح‌های مختلف جابه جایی کند؛ یعنی مسکن جدیدی به بازار (بازار عرضه و تقاضا) اضافه نمی شود و تنها عنوان و محل تخصیص پروژه‌ها (به اسم طرح مسکن استیجاری) تغییر می کند، در حالی که هزینه اجرای این جابه جایی همچنان بر دوش مردم خواهد بود.

■ پنجشنبه ۱۶ مهر ۱۴۰۵

■ ۲۶ ربیع الثانی ۱۴۴۸

■ مدیر مسئول: مهدی مهرپور

■ October ۸, ۲۰۲۶

■ چاپخانه: نگار نقش ■ تلفن: ۶۶۱۲۸۶۱۲ ■ روابط عمومی: ۹۹۱۸۴۴۱۵۲۹

■ کد پستی: ۱۵۸۶۶۱۳۴۱۳ ■ آدرس: تهران، خیابان میرزای شیرازی، کوچه ۱۵، پلاک ۴۴، طبقه ۲

انتقاد کارگران به افزایش ۳۰۰ هزار تومانی کالابرگ

گزارش

✚ با رسیدن تورم نقطه به نقطه شهریور به ۸۳،۸ درصد و تورم کالاها به ۱۱۸،۱ درصد، فعالان کارگری تأکید می کنند افزایش ۳۰۰ هزار تومانی اعتبار کالابرگ، نمی تواند شکاف عمیق میان درآمد و هزینه‌های زندگی کارگران را پر کند.

به گزارش ایلنا، تازه‌ترین گزارش بانک مرکزی از شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در مناطق شهری نشان می دهد نرخ تورم نقطه به نقطه در شهریور ۱۴۰۵ به ۸۳،۸ درصد رسیده است؛ به این معنا که خانوارها برای خرید یک سبد یکسان از کالا و خدمات نسبت به شهریور سال گذشته، به‌طور متوسط ۸۳،۸ درصد بیشتر هزینه کرده‌اند. این نرخ در شهریور ۱۴۰۴ معادل ۴۳،۹ درصد بود؛ این داده‌ها از جهش حدود ۴۰ واحد درصدی تورم نقطه‌ای ظرف یک سال حکایت دارد.

همچنین تورم ۱۲ ماهه در شهریور امسال به ۶۸،۴ درصد رسیده که در مقایسه با نرخ ۲۸،۹ درصدی سال گذشته، بسیار بالاتر است. در این میان، تورم ماهانه شهریور روی عدد ۳۰،۹ درصد ایستاده است. اگرچه این رقم نسبت به نرخ تورم ماهانه اردیبهشت (۸،۵ درصد) و خرداد (۷،۴ درصد) کاهش داشته، اما کند شدن بلطی و ناچیز رشد قیمت‌ها به معنای آزران شدن کالاها نیست و تا زمانی که شاخص‌های تورمی مثبت است، شیب قیمت‌ها همچنان صعودی خواهد بود.

جهش دوبرابری قیمت کالاها نسبت به خدمات

برجسته‌ترین ویژگی تورم شهریورماه، فاصله معنی دار افزایش قیمت کالاها در مقایسه با قیمت خدمات است. شاخص بهای گروه کالا در شهریور ۱۴۰۵ نسبت به ماه مشابه سال قبل ۱۱۸،۱ درصد جهش یافته، در حالی که تورم نقطه‌ای خدمات ۵۰،۹ درصد بوده است. این شکاف ۶۷ واحد درصدی نشان می دهد فشار اصلی تورم مستقیماً بر سبد مصرفی کالاها و اقلام روزمره وارد می شود و رشد شدید تر قیمت کالاها به خصوص کالاهای اساسی و خوراکی، سفره خانواده‌های فردرست را کوچک‌تر کرده است. در تورم سالانه نیز همین ناهمگونی دیده می شود: تورم ۱۲ ماهه

فاصله سبد معیشت با دستمزد کارگران

این ارقام وقتی در کنار درآمد و هزینه خانوارهای کارگری قرار می گیرند، ابعاد واقعی افت قدرت خرید را شفاف تر می سازند. در نشست ۲۴ اسفند ۱۴۰۴ شورای عالی کار، سبد معیشت حداقلی کارگران حدود ۴۲ میلیون و ۹۰۰ تومان برآورد شد. در همان زمان، پایه حداقل مزد سال جاری ۱۶ میلیون و ۶۲۵ هزار و ۵۵۰ تومان تعیین شد و دریافتی کارگران حداقل بگير با احتساب مزایا به حدود ۲۵ میلیون تومان رسید.

به این ترتیب، حتی در زمان تعیین دستمزد نیز میان هزینه حداقلی زندگی و دریافتی کارگران فاصله قابل توجهی وجود داشت؛ فاصله‌ای که حالا با جهش تورم و رشد نرخ از عمیق تر شده است. البته رقم حداقل تورم مستقیماً بر سبد مصرفی کالاها و اقلام روزمره وارد می شود و در چالش تورم و رشد نرخ از عمیق تر شده است. البته رقم ۴۲ میلیون و ۹۰۰ تومان مربوط به زمان محاسبه سبد معیشت در انتهای سال گذشته است و هزینه فعلی زندگی را بازتاب نمی دهد. روز چهارشنبه ۸ مهر ۱۴۰۵، هر دلار ۲۵۴ هزار و ۴۰۰ تومان، قیمت خورده؛ در نتیجه، حداقل مرز ۱۶ میلیون و ۶۲۵ هزار و ۵۵۰ تومانی معادل حدود ۶۵ دلار و دریافتی حدود ۲۵ میلیون تومانی کارگران حداقل بگیر با احتساب مزایا معادل حدود ۹۸ دلار است.

بر اساس محاسبات مستقل، سبد معیشت خانوارهای کارگری تا پایان تابستان، حدود ۹۰ میلیون تومان برآورد می شود. با در نظر گرفتن نرخ دلار آمریکا در روز چهارشنبه ۸ مهر ۱۴۰۵، سبد معیشت حداقلی ۹۰ میلیون تومانی ماهانه یک خانواده کارگری معادل حدود ۳۵۴ دلار است؛ رقمی که در مقایسه با دریافتی حدود ۹۸ دلاری یک کارگر حداقل بگیر با احتساب مزایا، فاصله قابل توجه میان درآمد و هزینه زندگی را نشان می دهد. این رقم از کسری شدید قدرت خرید کارگرانی خبر می دهد که دستمزدشان حتی کفاف سه نیاز اولیه زندگی، یعنی خوراک، پوشاک و مسکن را نمی دهد.

در چنین شرایطی، فاصله میان درآمد و هزینه‌های ضروری خانوار کارگری تنها یک شکاف آماری نیست؛ بلکه مستقیماً به توان خرید خانوار و کیفیت زندگی آن‌ها مربوط می شود. وقتی قیمت کالاها در یک سال بیش از دو برابر شد و تورم نقطه‌ای کالاها به ۱۱۸،۱ درصد

رسیده است، دستمزدی که در ابتدای سال تعیین شده، در طول چند ماه بخش قابل توجهی از قدرت خرید خود را از دست داده است؛ به خصوص برای خانوارهای کم درآمدی که بخش اصلی هزینه‌هایشان مربوط به کالاهای روزمره و غیر قابل حذف است.

کالابرگ حق همه مردم است

تنها راهکار حمایتی دولت برای جبران بخشی از کاهش قدرت خرید، ادامه اجرای طرح کالابرگ الکترونیکی است. فعلاً اعتبار ماهانه کالابرگ، یک میلیون تومان به ازای هر نفر برای خرید کالاهای اساسی است. این رقم به شدت ناچیز است؛ به همین دلیل، از ابتدای سال بارها وعده افزایش اعتبار کالابرگ مطرح شد تا در نهایت، در روز یکشنبه ۲۹ شهریور، وزیر امور اقتصادی و دارایی از افزایش ۳۰۰ هزار تومانی اعتبار کالابرگ از ابتدای مهرماه خبر داد. این افزایش قرار است تنها شامل سه دهک نخست درآمدی شود و مجموع اعتبار آن‌ها را به یک میلیون و ۳۰۰ هزار تومان برساند، در حالی که برای دهک‌های دیگر فعلاً افزایشی در نظر گرفته نشده است.

با نرخ دلار آمریکا در روز چهارشنبه ۸ مهر ۱۴۰۵، اعتبار یک میلیون تومانی کالابرگ به ازای هر نفر حدود ۳۰۹ دلار و اعتبار یک میلیون و ۳۰۰ هزار تومانی حدود ۵۰۱ دلار ارزش دارد؛ بنابراین افزایش ۳۰۰ هزار تومانی اعتبار کالابرگ معادل حدود ۱۰۲ دلار برای هر نفر است. هرنفر است که اصلاً رقم قابل اعتنایی نیست. اگرچه این طرح برای ترمیم ناترازی شدید میان دستمزد و تورم کالاهای خوراکی شکل گرفته اما این تصمیم از چند جهت مورد نقد جدی فعالان کارگری است. نقد اول، محدود کردن افزایش اعتبار به سه دهک نخست است که مسئله کاهش پوشش حمایتی را به چالش

می کشد. بخش قابل توجهی از خانوارهای کارگری الزاماً در سه دهک نخست درآمدی قرار نمی گیرند و ممکن است با وجود درآمد پایین و بی ثبات، در دهک‌های بالاتر طبقه بندی شوند. از سوی دیگر، درآمد خانوار کارگری را نمی توان صرفاً بر اساس رقم دستمزد اسمی سنجید؛ زیرا بخشی از کارگران، به ویژه نیروهای پیمانکاری و کارگران مشاغل بی ثبات، با ناامنی شغلی و نوسان درآمد مواجه‌اند و ممکن است درآمد فعلی آن‌ها در ماه‌های بعد تداوم نداشته باشد. محمدحسن موسیوند، دبیر اجرایی خانه کارگر لرستان و عضو هیات مدیره کانون بازنشستگان خرم‌آباد، درباره محدودیت پوشش کالابرگ اظهار کرد: دهک یک، دو و سه به هر حال زیرمجموعه سازمان‌های حمایتی مانند کمیته امداد و بهزیستی هستند، اما امروز تمام مردم با مشکل معیشت مواجه‌اند. با توجه به تورم کم‌رشدن و گرانی روز به روز کالاها، واقعاً مردم، به ویژه کارگران و بازنشستگان، زیر فشار سنگین معیشتی قرار گرفته‌اند و برشان زیر بار این تورم خم شده است.

وی خاطرنشان کرد: امروز کارگران و بازنشستگانی داریم که در دهک‌های پنجم، ششم و هفتم قرار دارند. بنابراین دلیلی ندارد که فقط دهک‌های یک، دو و سه مشمول افزایش کالابرگ شوند و کارگران و بازنشستگان سایر دهک‌ها از آن محروم بمانند. این فعال کارگری با اشاره به افزایش قیمت بنزین گفت: قرار بود دولت از محل افزایش قیمت بنزین به معیشت مردم کمک کند. رقم سوم بنزین یک باره از پنج هزار تومان به ۱۰ هزار تومان افزایش پیدا کرده است؛ بنابراین دولت باید در مقابل این افزایش قیمت، برای معیشت مردم نیز کمک و حمایت در نظر بگیرد.

موسیوند تأکید کرد: مردم حق دارند از دولت بخواهند برای بهبود معیشت آن‌ها اقدام کند، چرا که امروز بسیاری از مردم در مضیقه و فشار معیشتی قرار دارند و وضعیت معیشت و مسکن آن‌ها واقعاً دشوار شده است. دولت باید به ویژه برای کارگران و بازنشستگانی که با حداقل دستمزد/امراض معاش می کنند، تدبیری عاجل داشته باشد. نقد دوم فعالان کارگری به طرح افزایش اعتبار کالابرگ، عدم تطابق مبلغ آن با قیمت کالاهای خوراکی است. حتی برای سه دهک نخست نیز افزایش ۳۰۰ هزار تومانی اعتبار کالابرگ، با توجه به سطح فعلی قیمت‌ها، نمی تواند دفاصله میان درآمد و هزینه‌های زندگی را جبران کند. عضو هیات مدیره کانون بازنشستگان خرم‌آباد دربار ضرورت افزایش مبلغ کالابرگ گفت: مبلغ فعلی کالابرگ در مقایسه با تورم و افزایش قیمت کالاها بسیار ناچیز است و باید برای عموم مردم افزایش پیدا کند.

کالابرگ جایگزین پایه دستمزد نیست

مهم‌ترین نقد فعالان کارگری، نه میزان اعتبار کالابرگ، بلکه فاصله فرایند میان سطح درآمد و هزینه‌های ضروری زندگی است؛ فعالان کارگری معتقدند دستمزد نیروی کار باید به اندازه‌ای باشد که از پس هزینه‌های ساده زندگی برآید؛ به معیشت طبقه کارگر نباید به یارانه و کالابرگ وابسته شود. پرویز زعیبی، نماینده کارگران شرکت ایران پوپلین و دبیر جامعه مطالبه‌گری کارگری استان گیلان، درباره مبلغ کالابرگ گفت: اگر یک خانواده چهار نفره را در نظر بگیریم، مبلغ کالابرگ برای این خانواده پنج میلیون و ۲۰۰ هزار تومان می شود که با این مبلغ، با توجه به قیمت‌های فعلی، حدود ۲،۹ کیلوگرم ران گوسفندی بدون استخوان می توان خرید. این مبلغ نمی تواند مشکلات معیشتی کارگران را حل کند و افزایش ۳۰۰ هزار تومانی نیز کمک چندانی به معیشت کارگران نمی کند. وی افزود: من قبلاً پیشنهاد داده‌ام که مبلغ در نظر گرفته شده برای سبد معیشت کارگران باید بیشتر از مبلغی باشد که مردم عادی دریافت می کنند. با توجه به تورمی که داریم و هزینه‌هایی که در حوزه مواد غذایی و درمان افزایش پیدا کرده، این مبلغ نمی تواند پاسخگوی مشکلات معیشتی کارگران باشد.

زعیبی ادامه داد: امروز دو عدد کسروماهی حدود ۵۵۰ هزار تومان قیمت دارد؛ یعنی حقوق روزانه یک کارگر حتی کفاف خرید همین دو کسرو را هم نمی دهد. وقتی حقوق برای هشت ساعت کار این چنین ناچیز است، کالابرگ قرار است چه کمکی بکند؟! اول، حقوق‌ها را ترمیم کنند بعد به فکر «حمایت یارانه‌ای» بمانند.

لزوم ترمیم فوری دستمزد

✚ علی خدایی گفت: ما از دولت و وزارت کار درخواست جدی داریم که جلسه ترمیم مزد سریع‌تر برگزار و جامعه کارگری تعیین تکلیف شود؛ بحران معیشتی کارگران به شدت عمیق است و با این حقوق‌های ناچیز، زندگی کارگر به مخاطره افتاده است.

۲۸ شهریور، نشست شورايعالی کار با موضوع بررسی راهکارهای قدرت خرید کارگران و ترمیم دستمزد برگزار شد. در این جلسه، نمایندگان دولت و کارفرمایان، با ترمیم دستمزد موافقت کردند اما بحث بر سر جزئیات و نهایی شدن اعداد و ارقام به نشست بعدی موکول شد، نشستى که با گذشت نزدیک به دو هفته هنوز برگزار نشده است. «علی خدایی» عضو کارگری شورايعالی کار، در این رابطه با تأکید بر لزوم ترمیم سریع دستمزد به ایلنا می گوید: با توجه به شرایط اقتصادی و تورم افسارگسیخته، ترمیم دستمزد در نیمه دوم امسال، یک تکلیف ضروری و فوری ست. او افزود: طبق مصوبه مزدی ۱۴۰۵ باید تا قبل از پایان شهریورماه، نشست‌های مزدی شورايعالی کار برگزار و دستمزد اصلاح می شد؛ ضمن اینکه اگر تکلیف مصوبه هم نبود، با توجه به بحران معیشتی کارگران، با یبستی دستمزد کارگران ترمیم می شد؛

کارگران با دستمزد ۲۴ میلیون تومانی از پس هزینه‌های سنگین زندگی برنمی آیند. برخی این سؤال را مطرح می کنند که آیا ترمیم مزد در میانه سال ممکن است؟ آیا قانون این اجازه را می دهد؟ عضو کارگری شورايعالی کار در پاسخ می گوید: ماده ۴۱ قانون کار تصریح کرده مزد باید همسایله براساس یکسری معیارها افزایش یابد؛ عبارت «همه ساله» به معنای فقط سالی یکبار نیست بلکه حداقل سالی یکبار معنای می دهد: لذا قانون هیچ محدودیتی برای ترمیم مزد در میانه سال ندارد؛ علاوه بر این، ما سال‌ها قبل استفسارهایی از مجلس گرفتیم که در آن، مجوز اصلاح دستمزد در میان سال صادر شده بود. خدایی با تأکید بر اینکه «ترمیم مزد ضروری و اجتناب‌پذیر است و باید هرچه سریع‌تر دستور کار قرار گیرد» ادامه داد: گروه کارگری در پایان مرداد، درخواست اجرای تکلیف مصوبه دستمزد و برگزاری جلسات رسمی را ثبت کرد؛ اولین جلسه با تأخیر بسیار در ۲۸ شهریور برگزار شد؛ در این نشست مفعلاً در مورد ترمیم دستمزد صحبت کردیم. اعدادی مطرح شد و به توافق ضمنی رسیدیم. در نهایت، قرار شد در جلسه بعدی که البته هنوز برگزار نشده، تصمیم‌نهایی را بگیریم و افزایش حقوق کارگران را به تصویب برسانیم.

ترمیم مزد باید در نیمه دوم سال انجام شود

از همان فضای موجود قرار دارد. وی افزود: لذا ما اصرار داریم ترمیم حقوق و ترمیم معیشت، کالا و کمک معیشت کارگران اتفاق بیفتد و این خواسته کمیسیون اجتماعی و فراکسیون کارگری است. من و آقای نوروزی، رئیس فراکسیون کارگری، جلسات مکرری برگزار کردیم، نامه‌هایی را به دولت ارسال کردیم و توقع داریم دولت یک کار عاجل در این بخش انجام دهد.

ترمیم دستمزد صورت گیرد، تورم افزایش پیدا می کند؟

بابایی کارنامی در پاسخ به این پرسش که آیا با ترمیم دستمزد، تورم افزایش پیدا می کند، گفت: خیر؛ این طور هم نیست. شیوه‌ها را باید تغییر دهند. این طور نیست که بگوییم فقط پول نقد به کارگران دهیم. وی ادامه داد: بالاخره امروز کارگر سفره‌اش کوچک شده است. کارگران آنقدر در این کشور نجات دارند که با توجه به کوچک‌تر شدن سفره‌های خودشان، شرایط امروز را درک کنند. رئیس کمیسیون اجتماعی مجلس در پایان گفت: در مجموع ما از وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی توقع جدی داریم که حتماً ترمیم دستمزد و مزه اتفاق بیفتد و برنامه‌ریزی در این زمینه صورت گیرد تا مطالبات عزیزان انجام شود.

شورای اسلامی افزود: همه می دانند در بحث تورم در کشور چه خبر است. امروز ما در برخی از کالاهای ۱۵۰ تا ۱۶۰ درصد تورم داریم. حال اینکه بعضی این مسئله اقبال دارند یا ندارند، مشکلات خاص خودشان است. بابایی کارنامی ادامه داد: ما اصرار داریم وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی به قانون تمکین کند. در بحث همسان سازی و اقعاً نتوانستیم حق کارگران بازنشسته را بدیم. امروز کارگران تأمین اجتماعی ناراضی هستند. کارگران و بازنشستگان فولاد ناراخی هستند. حتی کارگران صندوق بازنشستگی راضی هستند. وی تصریح کرد: بازنشستگان ما با وجود ابراز ناراضیاتی‌ها در فضاهای موجود، باز هم نجات خودشان را نشان می دهند که امروز اتفاقی رخ نمی دهد؛ چرا که اگر شرایط و روند کشور عادی بود، شک نکند اتفاقات دیگری رخ می داد. رئیس کمیسیون اجتماعی مجلس اظهار داشت: دولت و وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی نباید فکر کنند که کارشان را درست انجام می دهند. ما با قطعیت می گویم بیش از ۷۰ درصد متناسب‌سازی بازنشستگان انجام شده که مابقی هم باید صورت گیرد. این در زمینه بازنشسته‌ها، تازه این‌ها هم تحت تأثیر مزد شورای عالی کار هستند. شورای عالی کار هم به تأثیر